

> Retouradres Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Dagelijks Bestuur GR GGD en VT Haaglanden
Postbus 16130
2500 BC Den Haag

Bezoekadres
Markt 10
2711 CZ Zoetermeer

Postadres
Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 14 079
www.zoetermeer.nl

Datum

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbegroting 2020 en begrotingswijzigingen 2019 GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

Geacht bestuur,

Bij brief van 10 april 2019 zijn de ontwerpbegroting 2020 GGD en Veilig Thuis Haaglanden (hierna: de begroting 2020), alsmede de ontwerpbegrotingswijzigingen 2019 GGD en Veilig Thuis Haaglanden (hierna: de begrotingswijzigingen 2019) ter zienswijze aan de gemeente Zoetermeer toegestuurd. Conform de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden (hierna: de GR GGD en VT) stelt u ons in de gelegenheid onze zienswijze uiterlijk 7 juni a.s. bij u in te dienen.

De zienswijze van onze raad is in deze brief opgenomen. Besluitvorming over de zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting 2020 en de begrotingswijzigingen 2019 heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 3 juni 2019.

Namens de gemeenten in de regio Haaglanden is op 19 november 2018 een kaderbrief begroting 2020 gemeenschappelijke regelingen verstuurd. In deze brief is een aantal financiële uitgangspunten aangegeven voor uw begroting. Uit de voorgelegde begroting 2020 van de GR GGD en VT blijkt dat de financiële uitgangspunten, genoemd in de kaderbrief, zijn betrokken bij het opstellen van uw conceptbegroting. Wij vragen nog wel specifiek aandacht voor het onderwerp weerstandsvermogen en financiële risico's. Wij komen hierna op terug.

Begrotingswijzigingen 2019

Over de ontwikkelingen die leiden tot de begrotingswijzigingen 2019 heeft u ons met de Voorjaarsbrief al geïnformeerd. De meeste onderwerpen komen ook terug in de begroting 2020.

Specifiek voor Veilig Thuis Haaglanden (hierna: VT) verzoeken wij u met het Algemeen Bestuur van de GR GGD en VT (hierna: het AB) afspraken te maken over het informeren over de voortgang van de implementatie van de aanscherping van de meldcode huiselijk

geweld en kindermishandeling (hierna: de meldcode) door VT, de gevolgen die de aanscherping heeft voor de taken van VT en voor de inzet van de beschikbare middelen. Met name zouden wij u willen vragen het AB op de hoogte te houden van de gevolgen van de door VT gemaakte keuze om de monitoring door VT in 2019 geleidelijk en daarmee beperkt te intensiveren.

Wij wijzen er verder in het algemeen op dat inhoudelijke keuzes van VT rechtstreeks gevolgen hebben voor het lokale veld, waaronder het jeugdteam. We verzoeken u afspraken te maken met VT om ketenpartners als dit jeugdteam tijdig te betrekken bij te maken keuzes.

Begroting 2020 algemeen

De gemeenteraad van Zoetermeer heeft de volgende opmerkingen ten aanzien van de begroting 2020.

Wij zijn positief over de verdere stappen die zijn gezet met betrekking tot verbetering van de kwaliteit van het proces van totstandkoming van de begroting. Verder waarderen wij de proactieve informatievoorziening over de door u genomen eerste stappen in de aanbiedingsbrief van 10 april 2019 bij onderwerpen als resultaatsturing, de rol van GGD bij de Omgevingswet, het opnieuw vaststellen van de overheadkosten en visieontwikkeling. Tegelijkertijd blijft de raad kritisch over de voortgang van de vervolgstappen. Een aantal onderwerpen lichten wij er hieronder uit.

Opnieuw vaststellen overheadkosten GGD en VT

Bij de herijking is afgesproken dat in 2018 een voorstel zou worden uitgewerkt voor harmonisatie van de (indirecte) overhead. De bedragen voor overheadopslag verschillen nu voor GGD en VT en het bedrag voor indirecte overhead van de GGD is niet opnieuw onderbouwd maar overgenomen uit de voorliggende periode.

In onze zienswijze op de begrotingen 2019 hebben wij u verzocht om met de gemeente Den Haag af te spreken dat het opnieuw vaststellen van de toerekening van overhead voor de begrotingen 2020 zou worden geëffectueerd. In uw aanbiedingsbrief constateert u dat de resultaten niet in de ontwerpbegroting 2020 konden worden verwerkt. Wij stellen met u vast dat dit tot onzekerheid voor de deelnemende gemeenten leidt.

Begroting is rekening

De bij de herijking afgesproken systematiek 'begroting is rekening', wat hier betekent dat in principe wordt afgerekend op basis van de begrote kosten, is volgens ons aan herziening toe. De begroting van VT kent, bijvoorbeeld door de aanscherping van de meldcode financiële risico's die moeilijk in te schatten zijn. Dit kan tot leiden tot financieel nadeel bij zowel de GR als opdrachtgever als de gemeente Den Haag als opdrachtnemer. De systematiek van 'begroting is rekening' werkte voor de GGD in de situatie van voor de herijking, maar past minder goed bij VT en de GR GGD en VT in zijn nieuwe vorm.

Wij verzoeken u daarom deze afrekensystematiek opnieuw tegen het licht te houden. En zo nodig nieuwe afspraken te maken die tegemoet komen aan een evenwichtige risicoverdeling tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

GGD Financieel

Doelmatigheidsonderzoek

Met u is afgesproken dat er in 2018 een doelmatigheidsonderzoek plaats zou vinden in het kader van het tweede deel van taakstelling die bij de herijking aan de GGD is opgelegd. Daarbij was uitgangspunt om tot een zo efficiënt mogelijk ingerichte bedrijfsvoeringorganisatie te komen.

De financieringssystematiek van de taken Gezondheidsbevordering en Epidemiologie zouden in het doelmatigheidsonderzoek worden meegenomen. Tot op heden hebben wij geen terugkoppeling ontvangen van de uitkomsten van dit onderzoek. Wij verzoeken u ons te informeren over de stand van zaken in deze.

GGD Inhoudelijk

Omgevingswet

Wij staan positief tegenover de ontwikkelingen in het kader van de Omgevingswet die het belang benadrukken van gezondheid in de fysieke leefomgeving. We merken echter op dat gemeenten deze taak afzonderlijk als lokale taak wensen af te nemen, conform het besluit van het AB op 10 april 2019. Wij vragen de GGD evenwel om de deelnemende gemeenten tijdig te betrekken bij de vormgeving van de nieuwe rol van de GGD in dit kader.

Visieontwikkeling

Nogmaals vragen wij aandacht voor visieontwikkeling door de GGD. Met name tijdig kunnen inspelen op ontwikkelingen vraagt een visie op de lange termijn. We vragen de uitvoeringsorganisatie GGD om dit te doen in samenspraak met de deelnemende gemeenten en strategische ketenpartners.

VT financieel

Opbouw weerstandsvermogen

In de zienswijze voor de begroting 2019 hebben wij u gevraagd onderzoek te doen naar de mogelijkheid en wenselijkheid van de GR een eigen weerstandsvermogen op te laten bouwen. Deze financiële risico's worden voor VT nu deels ondervangen door het instellen van een flexibele schil. Met deze schil kan VT namelijk op een flexibele manier extra personeel inzetten. Deze extra inzet worden door middel van een nacalculatie bij de eindafrekening apart en achteraf verrekend met de deelnemende gemeenten. Omdat deze flexibele schil slechts tijdelijk een oplossing biedt verzoeken wij alsnog de mogelijkheid en wenselijkheid voor het instellen van een eigen weerstandsvermogen te onderzoeken. Ook vragen we u dit onderzoek te betrekken bij de evaluatie van de systematiek 'begroting is rekening'.

Financiële risico's VT

Voor VT zijn in de begroting 2020 zes risico's met een hoge financiële impact onderkend, waaronder de autonome groei, de ontstane achterstanden en de gevolgen van de aanscherping van de meldcode. Ondanks dat het hier om risico's gaat met een hoge financiële impact zijn deze risico's niet financieel vertaald. Wij verzoeken u dat alsnog te doen.

Groei 2019 en verder: aanscherping meldcode

De verwachting is dat de autonome groei in 2019 van meldingen en adviezen en verder niet door zet. Het aantal meldingen en adviezen neemt wel verder toe als gevolg van de

aanscherping van de meldcode. De aanscherping heeft ook gevolgen voor de werkwijze en taken van VT.

Door VT zijn de lasten als gevolg van de aanscherping van de meldcode in evenwicht gebracht met de door de centrumgemeenten Delft en Den Haag hiervoor aan VT beschikbaar gestelde middelen. Aan VT is verzocht om regelmatig te monitoren en rapporteren over de werkelijke groei en tijdsbesteding van VT als gevolg van de aanscherping van de meldcode. Wij onderschrijven het belang van deze monitoring en rapportage specifiek voor de gevolgen van de aanscherping van de meldcode en de kosten die daarmee gemoeid zijn. Wij verzoeken u met het AB afspraken te maken over hoe het AB op de hoogte wordtgehouden over met name de ontwikkeling van de kosten.

Evaluatie verdeelsleutel VT

In de zienswijze op de begroting 2019 hebben wij u gevraagd de verdeelsleutel van VT te evalueren. Wij horen graag wat de stand van zaken is.

VT inhoudelijk

Kwartaalrapportage

We stellen het op prijs dat er gewerkt wordt aan kwartaalrapportages met voortgangsinformatie. Wij rekenen er echter op dat deze rapportage naast goede informatie voor het AB om te sturen ook waardevolle informatie bevat over de instroom, doorstroom, uitstroom en/of stagnatie in de keten.

Autonome groei 2018 en wachtlijsten

In 2018 heeft de autonome groei van het aantal meldingen en adviezen doorgezet. Naast financiële gevolgen voor de begrotingen van 2019 en 2020 en de jaarrekening van 2018 heeft de autonome groei ook tot wachtlijsten geleid. Wij vinden het belangrijk dat deze wachtlijsten zo snel mogelijk door VT worden weggewerkt. Wij gaan ervan uit dat VT binnen de wettelijke termijnen werkt en er geen verdere wachtlijsten ontstaan.

Tot slot

Na de vergadering van het AB op 5 juli 2019, waarin de begroting 2020 en de begrotingswijzigingen 2019 worden vastgesteld, wil de raad geïnformeerd worden over wat er met de zienswijze is gebeurd. Uw schriftelijke reactie op de zienswijze ontvangen wij daarom graag zo spoedig mogelijk na die vergadering.

De gemeenteraad van Zoetermeer,

de griffier,

de voorzitter,

drs R. Blokland MCM

Ch. B. Aptroot